

ЗА НЯКОИ ОСОБЕНОСТИ НА ОДИТНИТЕ КОМИТЕТИ

Д-р Дияна Банкова

Преподавател

Специалност „Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред”,

Катедра „Сигурност и граничен контрол”,

Академия на МВР

diyanabankova@gmail.com

Ключови думи:	Резюме
<p>Одитен комитет Управление Контрол Надзор Законодателни реформи</p> <p>JEL Класификатор: H83; M42; M48</p>	<p>Сложността в управлението чрез имплементирането на допълнителни контролни механизми в лицето на „одитните комитети” изисква осигуряването и заделянето на извънреден финансов ресурс. Те участват в организационната структура както в държавните ведомства, така и в частния сектор, насочен към предприятията от обществен интерес. Считат се за способ, който подобрява функционирането, но е важно да бъдат разграничени спрямо тяхната специфика.</p>

Въведение

С всеки изминал ден се наблюдава модификация и усложняване на контролната функция в управлението на всички финансово-икономически сектори. Необходимо е да бъдат взети предвид от страна на **дипломираните експерт-счетоводители, регистрирани одитори към Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)**, образувалите се организационни промени. Често пъти те също участват в одитните комитети. Одиторският контрол придава допълнителна сигурност, но въпреки това е нужно да се оптимизира, а не да се дублира.

Имплементирането на допълнителен контрол чрез одитните комитети се осъществява въз основа на законодателните реформи, наложени от Европейския съюз (ЕС), по-конкретно на база **Директива 2006/43/ЕО**¹. Изборът на членове на тези комитети се осъществява по законово установен ред, като се избират спрямо предварително заложен критерии по отношение на тяхната компетенция и практика.

¹ Директива 2006/43/ЕО на Европейския съвет от 17 май 2006 г.

Настоящата статия има за **цел** да представи значението на одитните комитети в управлението на публичния и частния сектор, участието на дипломираните експерт-счетоводители в тях и възможностите за усъвършенстването на техните функции.

Това може да се осъществи с изпълнението на следните **задачи**:

- ✓ анализиране на значението на одитните комитети в управлението;
- ✓ визуализация на позицията на одитните комитети в йерархичната структура в публичните и частните институции;
- ✓ предложения за подобрене на функциите въз основа на добрите практики на чуждестранния опит на Обединеното кралство.

Въвеждането на допълнителен контрол и надзор над управленските структури не винаги допринася положително. Често пъти причината се корени във формализираното на контрола и неефективността от неговата дейност. Към органите на управление има назначени редица лица, отговарящи за контролния процес – финансов контролор, вътрешен одитор, като често пъти биват ползвани и външните независими финансови одитори, които са членове към ИДЕС, при съвместни одити² в случаите, когато законодателят налага това условие. Всички тези лица са ангажирани със сходни дейности, свързани с проверката на коректността на водената финансово-счетоводна политика от ръководството, както и персонала в дадената организация.

За основополагаща страна, която въвежда одитните комитети, може да се счита Съединените американски щати (САЩ). Началото се поставя със **Sarbanes-Oxley Act**³ през 2002 година. Акцентира се върху независимостта като задължително условие към членовете на одитните комитети на предприятията от обществен интерес.

Според **CFA Institute**⁴ отговорността на одитния комитет е обвързана с това „да осигури надзор върху процеса на финансово отчитане, одитния процес, системата за вътрешен контрол на компанията и спазването на законите и разпоредбите“⁵. Фокусирано е внимание на отговорността и независимостта, които притежават членовете на одитния комитет, както и познания в областта на финансово-счетоводните експертизи, свързани с разкриването на престъпления (**forensic audit**)⁶. Целта е да бъдат открити своевременно измамите с пряк умишъл от комитета.

Въпреки че одитният комитет е независим, той няма статут на разследващ и/или полицейски орган. Съответно не е редно одитните комитети да бъдат ангажирани с разкриването на финансово-икономически престъпления и измами. За да могат да извършват тази

² От англ. език „Joint audit“. Одитът се извършва от две отделни одиторски дружества.

³ Sarbanes-Oxley Act, Public Law 107-204—JULY 30, 2002, 107th Congress., Section 3011.

⁴ Chartered Financial Analyst (CFA) е професионална организация с нестопанска цел, която предоставя обучения на специалисти с финансови познания.

⁵ Audit Committee Role & Responsibilities, <<https://www.cfainstitute.org/en/advocacy/issues/audit-committee-role-practices>>, last accessed on [18.07.2021]

⁶ Вж. Банкова, Д. За някои аспекти на финансовия одит, свързани с противодействието на икономическата престъпност, бр. 03/2019, година XXIII.

функция, е редно членовете да преминат специфични обучения⁷ и да бъдат запознати с оперативно-избирателните методи, както и да познават наказателно-правната и процесуална материя.

Други значими функции и правомощия, които извършват ефективните одитни комитети, като неизменна част от управлението, са свързани, според **the Association of Chartered Certified Accountants (ACCA)**⁸, с преглед на:

- ✓ „системи за вътрешен контрол и управление на риска;
- ✓ процеса на вътрешен одит, включително назначаване и ресурси;
- ✓ финансови отчети, включително отчети за управлението;
- ✓ процеса на външен одит;
- ✓ доклади за съответствие;
- ✓ доклади за регулаторна проверка;
- ✓ ключови данни за ефективността;
- ✓ подаване на сигнали;
- ✓ комуникация с акционерите относно дейността на комитета⁹.

Одитните комитети извършват редица експертни дейности. Считат се за независими, което де факто не е точно така. Причината е, че те са в пряка зависимост от ръководството при тяхното назначаване въз основата на конкурсен избор. Този факт индикира за риск от представянето на асиметрична (грешна и/или невярна) информация.

В допълнение е необходимо заделянето на допълнителен финансов ресурс за заплащането на хонорари към членовете на одитните комитети. В публичния сектор възнагражденията се осигуряват от държавния бюджет, което налага спазване на принципите на публичното право при разходване на средствата, включително и принципа на чл. 6, АПК за добросъвестно, разумно и справедливо упражняване на административни правомощия¹⁰. Докато в частния сектор е за сметка на управляващите дружеството.

За да бъдат по-добре представени функциите на одитните комитети, на следващата фигура ще се визуализира тяхната дейност. Позиционирани са и взаимовръзките с кореспондиращите функции в управлението.

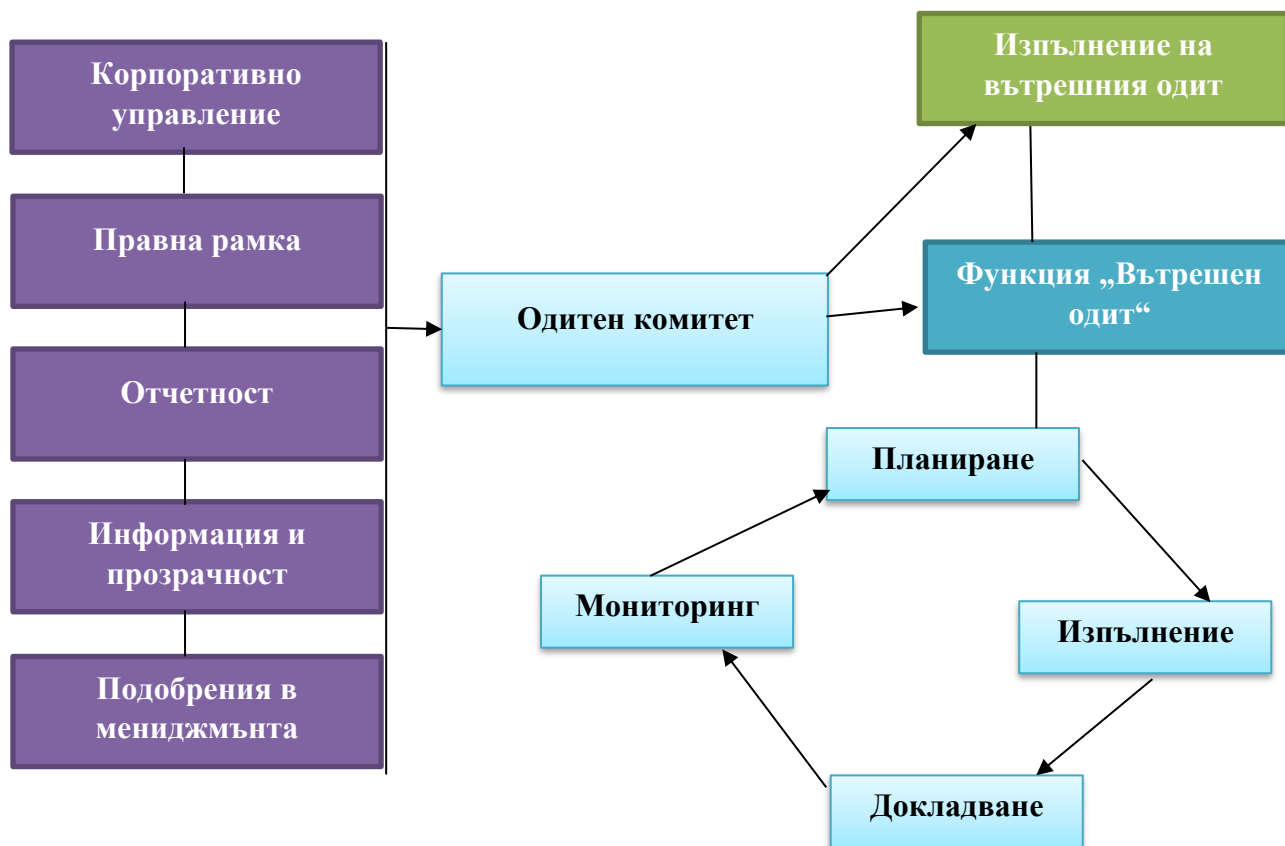
⁷ Вж. Горанов, З. (2020): Среда за сигурност и ролята на МБР в нея. Особенности в подготовката на кадрите, Сборник с доклади от годишна университетска научна конференция, 28 – 29 май 2020 година, НБУ „Васил Левски“, Велико Търново, ел. издание, ISSN 2367-7481, с.761 – 769.

⁸ Международна асоциация на дипломираните експерт-счетоводители със седалище във Великобритания.

⁹ A brief guide to audit committees, <<https://www.accaglobal.com/ca/en/member/sectors/internal-audit/learn/effective-audit-committees.html>>, last accessed to [18.07.2021].

¹⁰ Вж. Бучкова, В. (2015): Заинтересованите лица по Административнопроцесуалния кодекс. С.: Сиби, с. 111.

Фигура № 1. Роли и отговорности на одитните комитети

Източник: *What is an Audit Committee ?*,
 <<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/accounting/audit-committee/>>, Accessed: [20.07.2021]

От фигурата са явни значимостта и широкоспектърността на одитните комитети – управление, контрол, надзор, финанси, счетоводство, одит, право. Всяка една от контролните функции, които извършват одитните комитети, обхваща еквивалентни вече извършени действия от страна на звеното за вътрешен одит, както и процедурите и тестовете, които се извършват от независимите външни одитори за организацията, свързани с достоверността на финансово-счетоводната политика.

Всяко законодателство на една страна, в т.ч. и българското, притежава специфични изисквания към одитните комитети. Например по отношение подбора на състав одитен комитет на **ведомства от публичният сектор** (министерства, общини, агенции, комисии и др.) се

създава на основание **чл. 18** от **Закона за вътрешния одит в публичния сектор**¹¹

Въз основа на законовата разпоредба като численост одитният комитет се състои от 3 – 5 членове. Те трябва да отговарят на следните изисквания:

- ✓ да притежават образователно-квалификационна степен „магистър“;
- ✓ да имат най-малко 5 години стаж в областта на управлението и контрола, вътрешния или външния одит;
- ✓ да не участват в друг одитен комитет.

Подборът на членовете на одитния комитет в публичния сектор се основава на **Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор**¹². Мандатът на одитните комитети е определен за период от 3 години. Избират се **външни членове за организацията** чрез специално създадена комисия за подбор въз основата на акт от ръководителя. Обичайно в комисията за подбор се включват ръководителят на звеното за вътрешен одит и/или други лица, натоварени с общото управление.

Следващата стъпка към процедурата за подбор на членове на одитните комитети е свързана с одобрение на кандидатите и преглед на подадените от тях документи, след което се провежда интервю с одобрените кандидати. В резултат на това се извежда списък с класираните кандидати.

Вътрешните членове на одитния комитет се избират в рамките на 7-дневен срок от приключване на процедурата за определяне на външни членове на одитния комитет от ръководителя на организацията. Определят се с акт вътрешните членове на одитния комитет на основание **чл. 18, ал. 1, т. 1** от **ЗВОПС**.

Дейностите на одитните комитети се обобщават във вземането на решения, свързани с вътрешния и външния одит, комуникация с ръководството. Ключова фигура за одитните комитети е председателят на одитния комитет. Задължително условие е всеки член да спазва принципите на конфиденциалност на информацията. На заседанията биват вземани решения и изразявани становища при присъствието на повече от половината членове. В резултат на това могат да бъдат дадени препоръки към ръководството на органа на управление.

Друга значима дейност на одитните комитети е, че могат да извършват текущ преглед на качеството на представените документи, свързани с финансово-счетоводна дейност, като в резултат изразяват становище. Неговото съдържание е възможно да включва променящи и

¹¹ Закон за вътрешния одит в публичния сектор, обн., ДВ, бр. 27 от 31 март 2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 100 от 20 декември 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.

¹² Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор, приета с ПМС № 24 от 26.01.2017 г., обн., ДВ, бр. 11 от 31.01.2017 г.

налагащи корекция обстоятелства на стратегическите и годишни планове за дейността на структурата.

Също така на заседание може да се гласува и извършването на наблюдение от комитета и на ръководството на организацията. При установяването на несъответствия, съгласно изискванията на **Наредбата** по отношение действащото законодателство и вътрешните правила, членовете са задължени да изготвят мотивирано становище с препоръки. Необходимо е ръководителят да бъде запознат с констатираните слабости. Ако не бъдат предприети мерки от ръководството, одитният комитет е нужно да се обърне към по-горе стоящия разпоредител – председател, министър или друг висш ръководител.

При настъпването на неясноти от страна на одитните комитети могат да бъдат поканени и външни одитори за разяснение на вече поставените въпроси или други лица, запознати със ситуацията.

Като резултат от тяхната дейност в срок до 1 февруари всяка година председателят на одитния комитет изготвя годишен доклад като обобщение за дейността. Задължително условие е ръководството да се запознае с неговото съдържание. Ако са констатирани препоръки, е нужно да бъдат изпълнени в посочените срокове. В допълнение, същият бива публикуван и на вътрешната страница на ведомството.

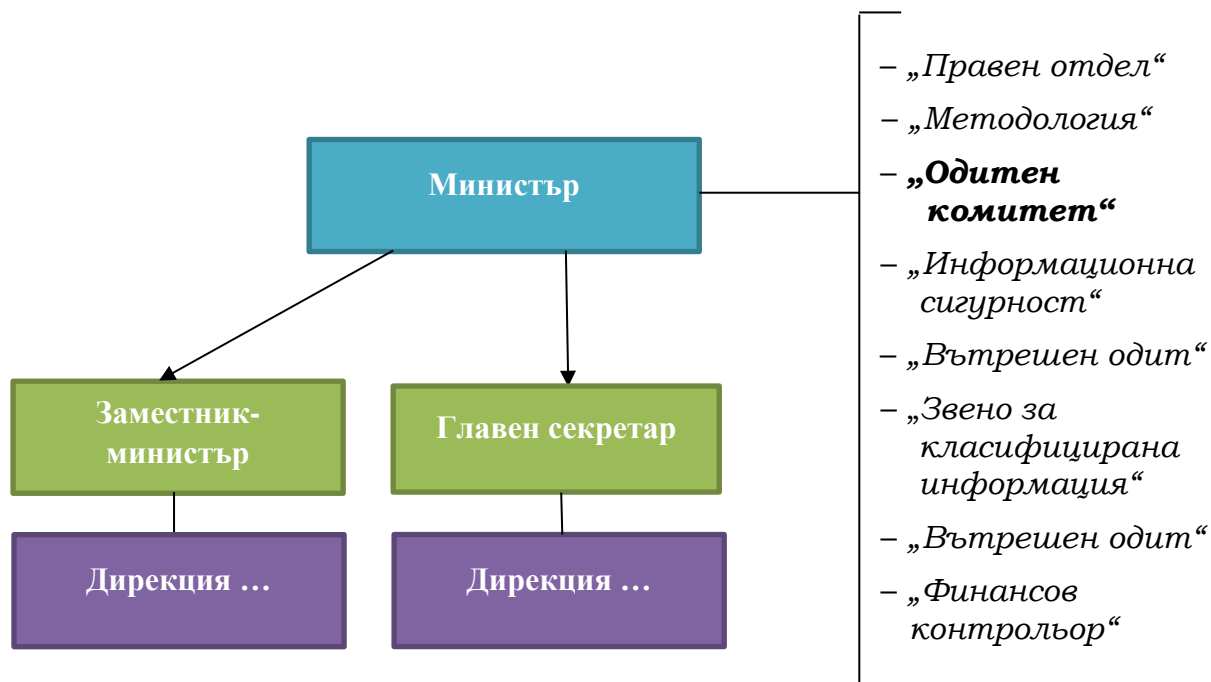
Важно е да се отбележи и припокриването на контролната функция на звената за вътрешен контрол, вътрешен одит, финансов контролор, както и одитния комитет. В допълнение, **Сметната палата**¹³ упражнява еквивалентна надзорна функция като външна независима организация. Освен това и външните финансови одитори в изискуемите случаи отново упражняват финансово-счетоводен контрол над дейността. Често пъти и някои специализирани звена в министерствата извършват публичен одит и контрол в управлението, който е твърдествено равен на функцията на одитния комитет.

Специфични са функциите, които се извършват от одитните комитети. Необходимо е членовете да притежават допълнителни експертни познания в различни области и да познават особеностите на дейността на администрацията.

За да се придобие по-добра представа за позицията на одитния комитет в организационната структура на една публична институция, на следващата фигура ще бъде представена примерна органиграма. Тя не включва всички звена поради спецификата на дейност на всяко едно ведомство. Поставя се акцент върху позицията на одитния комитет в публичните ведомства.

¹³ Институция, осъществяваща контрол и одит на публичните средства на ведомствата в Република България.

Фигура № 2. Управленска структура на Министерство „Х“

Източник: Авторска примерна разработка, чиято цел е да представи позицията на одитните комитети в организационната структура в публичният сектор, а не детайлна органиграма на звената

Като съществена слабост за одитните комитети могат да се отбележат ангажиментите за преглед на нормативните изисквания. Причината е, че никъде в разпоредбите не е упоменато за член, който притежава образователно-квалификационна степен „магистър“ по право. Членовете имат ангажимента да преглеждат правила, стандарти, наредби, инструкции и други актове, регулиращи дейността. Административният процес и право в държавните учреждения е профилиран. Доколкото повечето от посочените актове са подзаконови нормативни административни актове, които съдържат правни норми¹⁴, не е ясно колко ще бъде качествена експертната преценка и констатацията на одитния комитет без юридическа компетенция.

Дублираният финансов контрол не се въвежда единствено в публичният сектор, а и в **частния сектор**. По-конкретно, на основание *Закона за счетоводството*¹⁵ и *Закона за независимия финансов одит*¹⁶, чл. 108 и 109, се въвеждат и **одитни комитети към предприятия от**

¹⁴ Бучкова, В. (2006): Нормативният административен акт. Екобелан, с. 143.

¹⁵ Закон за счетоводството, обн., ДВ, бр. 95 от 08.12.2015, посл. изм. и доп., бр. 105 от 11.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.

¹⁶ Закон за независимия финансов одит, обн. в „Държавен вестник“, приет от XLIII Народно събрание на 15 ноември 2016 г., посл. изм. и доп. от 28.02.2020 г.

обществен интерес¹⁷ (ПОИ) – банки, застрахователни дружества, пенсионни фондове и др.

Отговорната институция, която извършва надзор и следи за дейността на одитните комитети на ПОИ в Република България, е **Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО)**. С приложението на *Наредба № 1 от 07.07.2020 г. за условията и реда за съставяне и поддържане на регистъра на одитните комитети в предприятията от обществен интерес* Комисията води **специализиран регистър** относно избора на председател и членове на одитните комитети на дружествата, засягащи обществените интереси.

Независимите одитори на ПОИ са задължени да рапортуват към одитните комитети на дружествата при установяване на съществени слабости и неточности. Одитните комитети на ПОИ са неизменна част от организационната структура на дружествата. Както по-горе бе отбелязано за независимостта на членовете на одитните комитети в публичния сектор, същото важи и за одитните комитети на ПОИ. Съставът се избира от общото събрание на акционерите или управляващите съдружници, което ги прави пряко зависими.

Съгласно изискванията на **ЗНФО, чл. 107, ал. 1** качествата, които трябва да притежават членовете на одитните комитети на ПОИ, според българското законодателство, са образователно-квалификационна степен „бакалавър“, познания в основната дейност на предприятието, като поне един от членовете трябва да притежава не по-малко от 5 години професионален стаж в областта на счетоводството или одита, както и добра репутация.

Участниците в одитните комитети на ПОИ отново се разделят на вътрешни и външни за дружеството и председател. Състоят се най-малко от трима членове.

Резултатите се обобщават в доклад за дейността на одитния комитет.

Въз основа на изискванията на **КПНРО** докладът на одитния комитет на дружеството се подава в срок до 31 май по форма и съдържание, съобразно изискванията на Комисията, като трябва да включва следните данни:

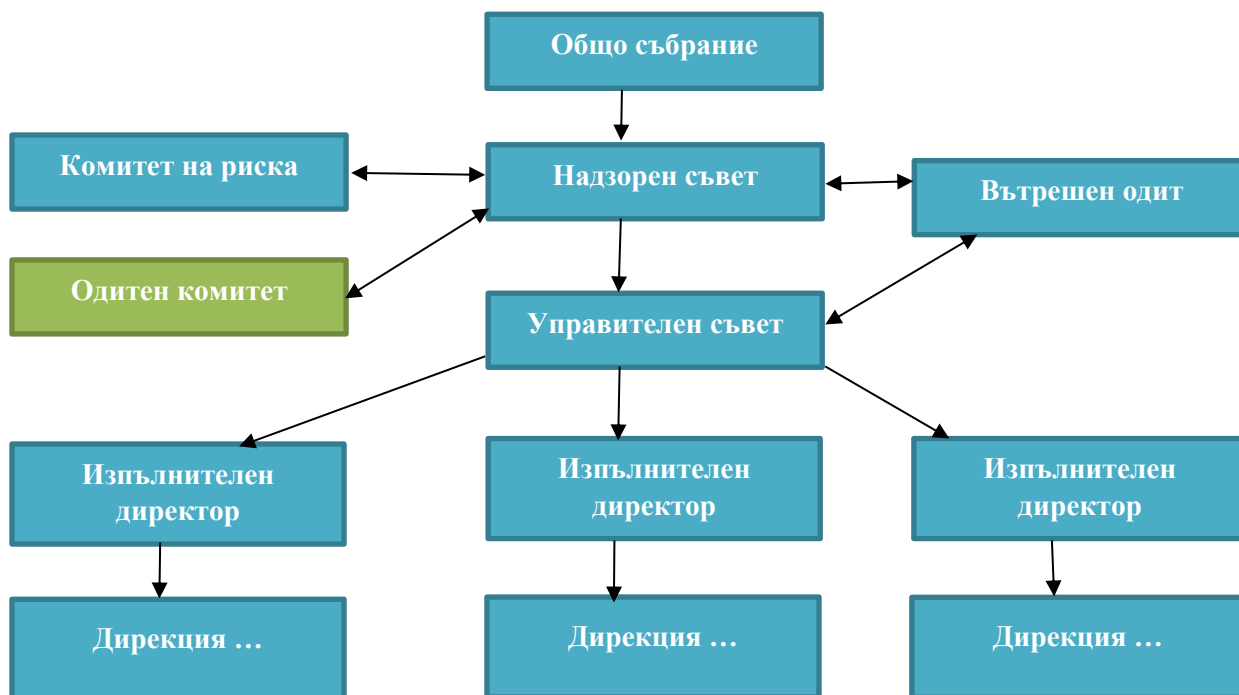
- ✓ информация за предприятието от обществен интерес и за одитния комитет;
- ✓ обща информация за състава на одитния комитет;
- ✓ описание на дейността на одитния комитет;
- ✓ информация за дейността на външния одитор; оценка на работата на регистрирания одитор по отношение изпълнение на ангажимент за задължителен независим финансов одит.

¹⁷ Акциите на дружеството са листнати на Българска фондова борса (БФБ), § 1, т. 22 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.

Одитните комитети на ПОИ са ангажирани и с функции, свързани с извършване на надзор и контрол върху финансовото отчитане; управлението на риска; вътрешния контрол; вътрешния одит; външния одит; преглед на законови изисквания, осъществяване комуникация с регулаторни органи, оценка на методиката на риска; разглеждане на получени сигнали и други допълнителни дейности по преценка на управляващите.

За да се придобие по-добра представа за позиционирането на одитния комитет в структурата на ПОИ, на следващата фигура ще бъде визуализирана примерна органиграма на банка като представител на дружествата от обществен интерес. Няма да бъдат включени всички звена в една банка, а само управленските позиции. По този начин се акцентира върху позицията на одитния комитет в управлението на дружествата, а не върху цялостната структура.

Фигура № 3. Управленска структура на банка „У“

Източник: Авторска примерна разработка, чиято цел е да представи позицията в йерархическата структура на одитните комитети в банките, като представители на ПОИ, а не цялата органиграма

За да бъдат ефективни и ефикасни одитните комитети, е необходимо да бъдат променени по подходящ начин функциите им. Към момента в публичния, както и в частния сектор се дублират контролните и надзорни функции на одиторите и институциите, упражняващи надзор над

дейността. Нужно е да се проследят добрите практики на одитните комитети.

Всеизвестно е, че английското законодателство има по-различен подход. Например **Financial Reporting Council (FRC)**¹⁸ в Обединеното кралство също регулира функциите и дейността на одитните комитети. Ключови актове за дейността са разработените *Кодекс за корпоративно управление*¹⁹ на Обединеното кралство и *Насоките относно одитните комитети*²⁰ в тази страна. Интерес представлява споменаването за възможността за **възлагане на надзор над киберриска към одитните комитети**.

Най-големите световни одиторски компании в Обединеното кралство и в световен мащаб също отдават значение на проверката на киберсигурността от одитните комитети. В **Доклада за управление във фокуса на кибернетичния риск във Великобритания** на **Deloitte**²¹ е представена информация до каква степен компаниите отчитат и какви мерки предприемат срещу кибератаки. Освен това са предложени методи за превенция. В допълнение е акцентирано, че „одитните комитети докладват за киберсигурността в качеството ѝ на приоритетна тема като част от вътрешният финансов контрол“²².

Водещата световна одиторска компания **KPMG**, Великобритания е на същата позиция, че одитният комитет има важна роля в управлението, но и към прецизирането на киберрисковете. Според техните сведения²³ одитните комитети трябва да анализират някои ключови въпроси, като:

- ✓ „Кои са основните активи, изискващи киберзащита?
- ✓ Как са защитени?
- ✓ Кой е отговорен за тяхната защита?
- ✓ Какво ниво на риск от киберсигурност се счита за приемливо?
- ✓ Как организацията ще реагира на инцидент в киберсигурността?“²⁴

Изразено е мнението на още един световен лидер в одиторската професия **Ernst and Young (E&Y)**²⁵ относно рисковете, които трябва да се вземат предвид от одитните комитети в началото на 2021 година. Отбелязан е като съществен за тях бързопроменящият се киберриск.

¹⁸ Институция, локализирана в Лондон. Регулира счетоводната, одиторската и актюерската професия.

¹⁹ The UK corporate governance code.

²⁰ Guidance on audit committees.

²¹ Governance in focus cyber risk report in the UK, May 2018, <<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/uk/Documents/audit/deloitte-uk-gif-cyber-risk-reporting-uk-march-2018.pdf>>, Accessed [22.07.2021]

²² Ibid, p. 9.

²³ Cyber Security for audit committees Audit Committee Institute part of KPMG Board Leadership Centre, <<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/uk/pdf/2018/01/cyber-security-for-audit-committees.pdf>>, Accessed [22.07.2021]

²⁴ Ibid, p. 2.

²⁵ What audit committees need to know for Q1 2021, <https://www.ey.com/en_us/board-matters/audit-committees-in-q1-2021>, Accessed [22.07.2021]

Затова е необходим допълнителен контрол от страна на одитните комитети на ПОИ в този аспект.

На база мненията на световните лидери в одиторската професия се вижда потребността от ИТ специалист, който да бъде член в съответния одитен комитет. Финансовите експерти не притежават тази специфична компетентност. Дигитализацията на процесите в частния и държавния сектор се нуждае от допълнителна сигурност.

Българското законодателство ратифицира редица нормативни актове по отношение на електронната компетентност. Част от тях са²⁶ *Закон за електронната идентификация*²⁷, *Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги*²⁸, както и *Закон за електронното управление*²⁹. По този начин, чрез включването на подобен експерт като член на одитния комитет, и личните данни ще бъдат допълнително защитени³⁰. С въвеждането на cloud технологии³¹, сървъри, софтуери се откриват нови рискове. Необходимо е тези процеси също да се обследват от компетентни лица. Причината е вече „дигиталните компетенции да не се разглеждат като конкурентно предимство, а по-скоро като базови знания и умения за извършване на професионалните ангажименти“³² на проверяващите.

Функцията на одитните комитети за преглед на ИТ сигурността е изключително актуална и ползотворна по време на пандемичната обстановка, свързана с COVID-19³³ и неговите мутации. Масовата дигитализация на работния процес изисква допълнителен контрол, който към момента не се осъществява в управлението на Република България. Чрез подходяща законова интеграция одитният комитет може да извършва споменатата проверка на ИТ процесите.

От представените кратки анализи могат да се обобщят следните по-важни **изводи** от изследването:

- ✓ към момента е необходим допълнителен финансов ресурс за одитните комитети, който се явява разход за припокриваща се дейност (одиторските и контролните звена в управлението);
- ✓ необходимо е в одитните комитети да членуват и юристи, които да могат компетентно да анализират правните въпроси;

²⁶ Вж. Александрова, В. (2020): Електронна комуникация в данъчния процес, Право, Политика, Администрация, 2/2020, 30-40.

²⁷ Закон за електронната идентификация (обн., ДВ, бр. 38 от 20.05.2016 г., в сила от 22.11.2016 г.; изм. и доп.)

²⁸ Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (загл. изм. – ДВ, бр. 85 от 2017 г.), обн., ДВ, бр. 34 от 06.04.2001 г.; в сила от 07.10.2001 г.; изм. и доп.)

²⁹ Закон за електронното управление (обн., ДВ, бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 12.06.2008 г.; изм. и доп.)

³⁰ Вж. Вейсел, А. (2021): Насоки за защита на личните данни за одитори, списание ИДЕС, бр. 01/2021, година XXV.

³¹ Облачно пространство за съхраняване на информация.

³² Георгиева, Д., Т. Георгиева (2020): Извършваните от счетоводителите дейности и задачи като фактори за определяне на необходимите дигитални компетенции, Цифровата трансформация – Бизнес, образование, наука – седемнадесета международна научна конференция, 2020, МВБУ – Ботевград, с 147.

³³ COVID-19 е инфекциозно заболяване, причинявано от коронавируса.

- ✓ инициране на законодателна реформа и вменяване на проверка, насочена към ИТ сигурността и контролите от одитните комитети в частния и държавния сектор;
- ✓ необходима е оптимизация на контролната функция, която да не се дублира;
- ✓ включване на компетентно лице в одитните комитети, което притежава познания в ИТ областта.

С увеличаването на контролните и надзорни механизми към управлението се наблюдава тенденция към свръхрегулация. Проблематично е дублирането на контролните механизми. Необходима е оптимизация на контрола и надзора в публичния и частния сектор. Нужно е да бъдат прилагани иновативни подходи срещу киберпрестъпленията. Масовата дигитализация на всяка една дейност изисква допълнителни компетенции от професионалисти в съответната област. Все повече средства започват да се инвестират в киберсигурността. Необходими са инициативи за законодателни реформи за повишаване на ИТ сигурността в държавното управление, както и в бизнес мениджмънта.

Библиографска справка:

1. Александрова, В. (2020): *Електронна комуникация в данъчния процес, Право, Политика, Администрация, 2/2020, 30 – 40.*
2. Банкова, Д. (2019): *За някои аспекти на финансовия одит, свързани с противодействието на икономическата престъпност, бр. 03/2019, година XXIII.*
3. Бучкова, В. (2015): *Заинтересованите лица по Административнопроцесуалния кодекс. С.: Сиби.*
4. Бучкова, В. (2006): *Нормативният административен акт. Екобелан.*
5. Вейсел, А. (2021): *Насоки за защита на личните данни за одитори, списание ИДЕС, бр. 01/2021, година XXV.*
6. Георгиева, Д., Т. Георгиева (2020): *Извършваните от счетоводителите дейности и задачи като фактори за определяне на необходимите дигитални компетенции Цифровата трансформация – бизнес, образование, наука – седемнадесета международна научна конференция, 2020, МВБУ – Ботевград, с. 147.*
7. Горанов, З. (2020): *Среда за сигурност и ролята на МВР в нея. Особености в подготовката на кадрите, Сборник с доклади от годишна университетска научна конференция, 28-29 май 2020 година, НВУ „Васил Левски“, Велико Търново, ел. издание, ISSN 2367-7481, с.761 – 769*
8. *Директива 2006/43/ЕО на Европейския съвет от 17 май 2006 г.*

9. Закон за електронната идентификация (обн., ДВ, бр. 38 от 20.05.2016 г., в сила от 22.11.2016 г.; изм. и доп.)
10. Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (загл. изм., ДВ, бр. 85 от 2017 г., обн., ДВ, бр. 34 от 06.04.2001 г.; в сила от 07.10.2001 г.; изм. и доп.)
11. Закон за електронното управление (обн., ДВ, бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 12.06.2008 г.; изм. и доп.)
12. Закон за вътрешния одит в публичния сектор, обн., ДВ, бр. 27 от 31 март 2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 100 от 20 декември 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.
13. Закон за независимия финансов одит, обн., ДВ, приет от XLIII Народно събрание на 15 ноември 2016 г., посл. изм. и доп. от 28.02.2020 г.
14. Закон за счетоводството, обн., ДВ, бр. 95 от 08.12.2015, посл. изм. и доп., бр. 105 от 11.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.
15. Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор, приета с ПМС № 24 от 26.01.2017 г., обн., ДВ, бр. 11 от 31.01.2017 г.
16. Sarbanes-Oxley Act, Public Law 107–204—JULY 30, 2002, 107th Congress., Section 301l.
17. The UK corporate governance code.
18. Guidance on audit committees.
19. A brief guide to audit committees, <<https://www.accaglobal.com/ca/en/member/sectors/internal-audit/learn/effective-audit-committees.html>>, last accessed to [18.07.2021]
20. Cyber Security for audit committees Audit Committee Institute part of KPMG Board Leadership Centre, <<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/uk/pdf/2018/01/cyber-security-for-audit-committees.pdf>>, Accessed [22.07.2021]
21. What audit committees need to know for Q1 2021, <https://www.ey.com/en_us/board-matters/audit-committees-in-q1-2021>, Accessed [22.07.2021]
22. Audit Committee Role & Responsibilities, <<https://www.cfainstitute.org/en/advocacy/issues/audit-committee-role-practices>>, last accessed on [18.07,2021]
23. Governance in focus cyber risk report in the UK, May 2018, <<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/uk/Documents/audit/deloitte-uk-gif-cyber-risk-reporting-uk-march-2018.pdf>>, Accessed [22.07.2021]

ABOUT CERTAIN FEATURES OF AUDIT COMMITTEES

Diyana Bankova, PhD*Visiting Professor**Academy of the Ministry of Interior*

Keywords:	Summary
<i>Audit Committee Management Control Supervision Legislative reforms</i>	<i>The complexity of the management through the implementation of additional control mechanisms in the face of - "audit committees", requires the provision of extraordinary financial resources. They participate in the organizational structure of both government agencies and the private sector aimed at enterprises of public interest. They are considered a way to improve performance, but it is important to differentiate them according to their specifics.</i>